

Gabra tal-ġurisprudenza

KONKLUŻJONIJIET TAL-AVUKAT ĠENERALI
CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA
ippreżentati fid-29 ta' April 2021¹

Kawża C-301/20

**UE,
HC
vs**

**Vorarlberger Landes- und Hypotheken-Bank AG,
bl-intervent ta':
Il-werrieta ta' J**

(talba għal deċiżjoni preliminari mressqa mill-Oberster Gerichtshof (il-Qorti Suprema, l-Awstrija))

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari – Spazju ta' libertà, sigurtà u ġustizzja – Regolament (UE) Nru 650/2012 – Ċertifikat Ewropew tas-Suċċessjoni – Validità ta' kopja ċċertifikata mingħajr data ta' skadenza – Effetti taċ-ċertifikat fir-rigward ta' persuni speċifikati fih li ma talbux il-ħruġ tiegħu – Mument għall-evalwazzjoni tal-validità tal-kopja”

1. Ir-Regolament (UE) Nru 650/2012², joħloq għas-suq intern ċertifikat Ewropew tas-suċċessjoni u jirregola b'mod iddettaljat il-proċess tal-ħruġ tiegħu u l-effetti tiegħu. L-għan tiegħu huwa li l-eredi, il-legatarji, l-eżekutori testamentarji jew l-amministraturi tas-suċċessjoni jkunu jistgħu juru faċilment l-istatus, jew id-drittijiet jew is-setgħat tagħhom, fi kwalunkwe Stat Membru.

2. Il-Qorti tal-Ġustizzja diġà ddeċidiet dwar iċ-ċertifikat Ewropew tas-suċċessjoni f'diversi sentenzi³. L-Oberster Gerichtshof (il-Qorti Suprema, l-Awstrija) issa qiegħda tagħmel tliet domandi preliminari dwar aspetti ta' dan id-dokument li għadhom ma ġewx indirizzati: it-tielet waħda – li kif mitlub mill-Qorti tal-Ġustizzja, ser tkun is-sugġett ta' dawn il-konklużjonijiet – tikkonċerna l-validità *ratione temporis*⁴ ta' kopja ċċertifikata taċ-ċertifikat u l-mument tal-proċedura li fih għandha tiġi evalwata.

¹ Lingwa oriġinali: l-Ispanjol.

² Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-4 ta' Lulju 2012 dwar il-ġurisdizzjoni, il-liġi applikabbli, ir-rikonoxximent u l-infurzar ta' deċiżjonijiet u l-aċċettazzjoni u l-infurzar ta' strumenti awtentiċi fil-qasam tas-suċċessjonijiet u dwar il-holqien ta' Ċertifikat Ewropew tas-Suċċessjoni (ĠU 2012, L 201, p. 107, rettifika fil-ĠU 2012, L 344, p. 3, u fil-ĠU 2013, L 60, p. 140, iktar 'il quddiem ir-“Regolament”). Huwa applikabbli fl-Istati Membri kollha, hlief fl-Irlanda u fid-Danimarka.

³ Sentenzi tal-1 ta' Marzu 2018, Mahnkopf (C-558/16, EU:C:2018:138), u tas-17 ta' Jannar 2019, Brisch (C-102/18, EU:C:2019:34).

⁴ Fid-digriet tar-rinviju, kif ukoll fir-Regolament innifsu, hemm imsemmi l-“perjodu ta' validità” tal-kopja. Forsi jkun preferibbli li t-terminu “validità” jiġi rriżervat għall-assenza ta' vizzji li jwasslu għall-invalidità ta' att, u li jintuza l-kunċett ta' “effettività” jew “validità” sabiex jiġi invokat l-istatus ta' dan l-att li jippermettilu jipproduci l-effetti tiegħu f'perjodu ddeterminat. Wara li jkun għadda dan il-perjodu, tiġi eżawrita l-*effettività* tal-att, anki jekk ma jkunx hemm raġunijiet ta' *invalidità*. Madankollu, ser nuża *ż-żewġ* kunċetti bħallikieku kienu sinonimi, fil-kuntest ta' dan ir-rinviju għal deċiżjoni preliminari.

3. Kemm fil-prattika nazzjonali kif ukoll fid-duttrina legali⁵ jeżistu interpretazzjonijiet tar-Regolament li huma differenti fir-rigward ta' dan il-punt, li jikkorroboraw ir-rilevanza tad-domanda preliminari. Fir-risposta tagħha għal din id-domanda, il-Qorti tal-Ġustizzja ser tikkontribwixxi sabiex tiffacilita ċ-ċertezza legali fl-użu tal-kopji taċ-ċertifikat Ewropew tas-suċċessjoni, u tippromwovi l-integrazzjoni tagħha fl-ordinamenti tal-Istati Membri.

I. Il-kuntest ġuridiku. Ir-Regolament Nru 650/2012

4. Skont il-premessa 7:

“Hemm lok li jiġi ffacilitat it-tħaddim tajjeb tas-suq intern billi jitneħħew l-ostakoli għall-moviment liberu ta' persuni li llum il-ġurnata jiġu affaċċjati b'diffikultajiet biex jimplimentaw id-drittijiet tagħhom fil-kuntest ta' suċċessjoni li għandha implikazzjonijiet transkonfinali. Fiz-żona Ewropea tal-ġustizzja, iċ-ċittadini għandhom ikunu fil-pożizzjoni li jorganizzaw is-suċċessjoni tagħhom bil-quddiem. Id-drittijiet tal-werrieta u l-legatarji, tal-persuni l-oħra qrib tad-deċedut kif ukoll tal-kredituri tas-suċċessjoni għandhom ikunu garantiti b'mod effettiv”.

5. Il-premessa 67 tiddikjara li:

“Sabiex suċċessjoni b'implikazzjonijiet transkonfinali fl-Unjoni tiġi rizolta b'mod rapidu, mingħajr xkiel u effettiv, il-werrieta, il-legatarji, l-eżekutori testamentarji jew l-amministraturi tal-patrimonju għandhom ikunu jistgħu juru faċilment l-istatus u/jew drittijiet u setgħat tagħhom fi Stat Membru ieħor, bħala eżempju, fi Stat Membru li fih tinsab il-proprjetà tas-suċċessjoni. Biex huma jkunu jistgħu jagħmlu dan, dan ir-Regolament għandu jipprevedi l-holqien ta' ċertifikat uniformi, iċ-Ċertifikat Ewropew tas-Suċċessjoni (minn hawn 'il quddiem 'iċ-Ċertifikat') li għandu jinħareġ għall-użu fi Stat Membru ieħor. Sabiex jithares il-prinċipju tas-sussidjarjetà, iċ-Ċertifikat ma għandux jieħu l-post ta' dokumenti interni li jistgħu jeżistu għal finijiet simili fl-Istati Membri”.

6. F'konformità mal-premessa 71:

“Iċ-Ċertifikat għandu jipproduċi l-istess effetti fl-Istati Membri kollha. Ma għandux ikun titolu ta' infurzar fih innifsu iżda għandu jkollu effett evidenzjarju u għandu jkun prezunt li juri b'mod preċiż elementi li jkunu ġew stabbiliti skont il-liġi applikabbli għas-suċċessjoni jew skont kwalunkwe liġi oħra applikabbli għal elementi speċifiċi, bħal ma hija l-validità sostantiva ta' trasferiment *causa mortis* [...]. Kwalunkwe persuna li tagħmel hłas jew tgħaddi proprjetà ta' suċċessjoni lil persuna indikata fiċ-Ċertifikat bħala li hija intitolata taċċetta tali hłas jew proprjetà bħala werrieta jew legatarji, għandha tingħata l-protezzjoni adatta jekk hija tkun aġixxiet in bona fede, waqt li tkun qagħdet fuq il-preċiżjoni tal-informazzjoni ċċertifikata fiċ-Ċertifikat. L-istess protezzjoni għandha tingħata lil kwalunkwe persuna li, waqt li toqgħod fuq il-preċiżjoni tal-informazzjoni ċċertifikata fiċ-Ċertifikat, tixtri jew tircievi proprjetà ta' suċċessjoni mingħand persuna indikata fiċ-Ċertifikat bħala li hija intitolata tiddisponi minn tali proprjetà. Il-protezzjoni

⁵ Digriet tar-rinviju, punti 7 u 8. Fid-duttrina legali, b'riferimenti rappreżentattivi tal-opinjonijiet differenti, ara Bergquist, U., “Muss ein Europäisches Nachlasszeugnis nicht nur im Zeitpunkt der Antragsstellung bei dem Grundbuchamt, sondern auch bei Vollendung der Grundbucheintragung gültig sein?», *IPRax*, 2020, p. 232. Id-diskussjoni, speċjalment fl-Awstrija u fil-Germanja, tikkonċerna, b'mod partikolari, l-aċċess għar-reġistru tal-artijiet.

għandha tkun żgurata jekk jiġu ppreżentati kopji ċertifikati li għadhom validi. Jekk tali akkwist ta' proprjetà minn persuna terza hux effettiv jew le, ma għandux jiġi determinat minn dan ir-Regolament”.

7. L-Artikolu 62 (“Holqien ta' Ċertifikat Ewropew tas-Suċċessjoni”) jindika, fil-paragrafu (1) tiegħu:

“Dan ir-Regolament johlq Ċertifikat Ewropew tas-Suċċessjoni (minn hawn 'il quddiem 'iċ-Ċertifikat') li għandu jinħareġ għall-użu fi Stat Membru ieħor u għandu jipproduċi l-effetti elenkati fl-Artikolu 69”.

8. Skont l-Artikolu 63 (“Fini taċ-Ċertifikat”):

“1. Iċ-Ċertifikat hu għall-użu minn werrieta, legatarji li għandhom drittijiet diretti fis-suċċessjoni u eżekutori ta' testmenti jew amministraturi tal-patrimonju li, fi Stat Membru ieħor, jkunu jeħtieġu jinwokaw l-istatus tagħhom jew li jeżerċitaw rispettivament id-drittijiet tagħhom bħala werrieta jew legatarji u/jew is-setgħat tagħhom bħala eżekutori ta' testmenti jew amministraturi tal-patrimonju.

2. Iċ-Ċertifikat jista' jintuża, b'mod partikolari, biex jiġi muri wiehed jew iżjed minn dawn li ġejjin:

- (a) l-istatus u/jew id-drittijiet ta' kull werriet, jew skont il-każ, ta' kull legatarju msemmi fiċ-Ċertifikat u s-sehem rispettiv tagħhom tal-patrimonju;
- (b) l-attribuzzjoni ta' ass speċifiku jew assi speċifiċi li jagħmlu parti mill-patrimonju għall-werriet(a), jew skont il-każ, għal-legatarju/i msemmi(ja) fiċ-Ċertifikat;
- (c) is-setgħat tal-persuna msemmija fiċ-Ċertifikat biex tkun l-eżekutor jew l-amministratur tal-patrimonju”.

9. L-Artikolu 65 (“Applikazzjoni għal Ċertifikat”) jistabilixxi, fil-paragrafu (1) tiegħu:

“Iċ-Ċertifikat għandu jinħareġ fuq applikazzjoni minn kwalunkwe persuna msemmija fl-Artikolu 63(1) (minn hawn 'il quddiem imsejha 'l-applikant’”).

10. L-Artikolu 69 (“Effetti taċ-Ċertifikat”) jipprovdi:

“1. Iċ-Ċertifikat għandu jipproduċi l-effetti tiegħu fl-Istati Membri kollha mingħajr il-ħtieġa ta' xi proċedura speċjali.

2. Għandu jkun prezunt li iċ-Ċertifikat juri b'mod preċiż elementi li jkunu ġew stabbiliti skont il-liġi applikabbli għas-suċċessjoni jew skont kwalunkwe liġi oħra applikabbli għal elementi speċifiċi. Il-persuna msemmija fiċ-Ċertifikat bħala l-werrieta, il-legatarju, l-eżekutor tat-testment jew l-amministratur tal-patrimonju għandha titqies li għandha l-istatus imsemmi fiċ-Ċertifikat u/jew li għandha d-drittijiet jew is-setgħat imsemmijin fiċ-Ċertifikat bl-ebda kondizzjoni u/jew restrizzjoni marbuta ma' daww id-drittijiet jew setgħat hlief minn daww iddikjarati fiċ-Ċertifikat.

3. Kwalunkwe persuna li, waqt li taġixxi abbażi tal-informazzjoni ċertifikata f'Ċertifikat, tagħmel hlas jew tgħaddi proprjetà lil persuna msemmija fiċ-Ċertifikat kif awtorizzata biex taċċetta hlas

jew proprjetà għandha tiġi meqjusa li għamlet tranżazzjoni ma' persuna li għandha l-awtorità li taċċetta hlas jew proprjetà, dment li ma tkunx taf li l-kontenut taċ-Ċertifikat mhux preċiż jew ma tkunx taf b'tali imprecizjoni minhabba negliġenza serja.

[...].

11. Skont l-Artikolu 70 (“Kopji ċċertifikati taċ-Ċertifikat”):

“1. L-awtorità emittenti għandha żżomm l-origjinali taċ-Ċertifikat u għandha toħroġ kopja ċċertifikata waħda jew aktar lill-applikant u lil kwalunkwe persuna li turi interess legittimu.

2. L-awtorità emittenti għandha, għall-finijiet tal-Artikoli 71(3) u 73(2), iżżomm lista ta' persuni li jkunu nħargūlhom kopji ċċertifikati skont il-paragrafu 1.

3. Il-kopji ċċertifikati li jinħargū għandhom ikunu validi għal perjodu limitat ta' sitt xhur li għandu jiġi indikat fil-kopja ċċertifikata permezz ta' data ta' skadenza. F'każijiet straordinarji ġġustifikati kif meħtieġ, l-awtorità emittenti tista', b'deroga, tiddeciedi li l-perjodu ta' validità jkun itwal. Ladarba jkun skada dan il-perjodu, kwalunkwe persuna fil-pussess ta' kopja ċċertifikata għandha, sabiex tkun tista' tuża ċ-Ċertifikat għall-finijiet indikati fl-Artikolu 63, tapplika għal estenzjoni tal-perjodu ta' validità tal-kopja ċċertifikata jew titlob kopja ċċertifikata ġdida mill-awtorità emittenti”.

12. Skont l-Artikolu 71 (“Rettifika, modifika jew irtirar taċ-Ċertifikat”):

“1. L-awtorità emittenti għandha, fuq talba ta' kwalunkwe persuna li turi interess legittimu jew *ex officio*, tirtirar taċ-Ċertifikat fil-każ ta' żball klerikali.

2. L-awtorità emittenti għandha, fuq talba ta' kwalunkwe persuna li turi interess legittimu jew, fejn dan huwa possibbli taħt il-liġi nazzjonali, *ex officio*, timmodifika jew tirtira ċ-Ċertifikat fejn ikun ġie stabbilit li ċ-Ċertifikat jew l-elementi individwali tiegħu mhumiex preċiżi.

3. L-awtorità emittenti għandha tinforma mingħajr dewmien lill-persuni kollha li jkunu nħargūlhom kopji ċċertifikati taċ-Ċertifikat skont l-Artikolu 70(1), bi kwalunkwe rettifika, modifika jew irtirar tiegħu.”

II. Il-fatti, it-tilwima u d-domanda preliminari

13. Is-sugġett tat-tilwima fil-kawża prinċipali jikkoncerna t-talba tal-kredituri intiża sabiex jiġu rrilaxxati assi ddepożitati, li jinsabu f'sekwestru ġudizzjarju⁶.

14. L-ewwel kreditur, missier HC u UE, miet fil-5 ta' Mejju 2017. L-aħħar residenza abitwali tiegħu kienet fi Spanja u s-suċċessjoni tiegħu ġiet ipproċessata f'dak il-pajjiż, quddiem nutar, skont id-dritt Spanjol.

⁶ Id-depożitarja hija entità bankarja (Vorarlberger Landes- und Hypotheken-Bank AG, 6900 Bregenz (l-Awstrija)) li talbet is-sekwestru ġudizzjarju tal-assi (flus u titoli) fid-dawl ta' pretensjonijiet kontradittorji fir-rigward ta' dawn l-assi u n-nuqqas ta' ċarezza dwar il-*locus standi* tal-kredituri. Skont l-ordinament Awstrijak, l-assi sugġetti għal sekwestru ġudizzjarju jistgħu jiġu rrilaxxati biss jekk titressaq talba kongunta bil-miktub tal-kredituri jew abbażi ta' deċiżjoni finali tal-Qorti.

15. Sabiex juru li huma eredi bin-nofs tal-patrimonju ta' missierhom (l-ewwel kreditur) fl-Awstrija, HC u UE pprezentaw kopja ċertifikata taċ-ċertifikat Ewropew tas-suċċessjoni maħruġ min-nutar Spanjol, skont l-Artikoli 62 *et seq.* tar-Regolament.

16. Iċ-ċertifikat inhareġ min-nutar Spanjol fuq talba ta' HC, f'konformità mal-formola V tar-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) Nru 1329/2014⁷. UE jissemma b'ismu fl-Anness IV tal-imsemmija formola flimkien ma' HC, it-tnejn bħala eredi bin-nofs tal-patrimonju.

17. Fil-kaxxa korrispondenti tal-kopja ċertifikata (bl-isem "Hija valida sa")⁸ ġie speċifikat li l-validità tagħha hija għal żmien indefinit.

18. Bid-deċiżjoni tas-17 ta' Settembru 2018, il-Bezirksgericht Bregenz (il-Qorti Distrettwali ta' Bregenz, l-Awstrija) ħadet it-talba għar-rilaxx tal-assi ddepożitati.

19. Bid-deċiżjoni tat-28 ta' Jannar 2019, il-Landesgericht Feldkirch (il-Qorti Reġionali ta' Feldkirch, l-Awstrija), bħala qorti tal-appell, ikkonfermat id-deċiżjoni tal-ewwel istanza fuq il-bażi ta' dan li ġej:

- Hija biss il-parti li applikat għall-ħruġ taċ-ċertifikat Ewropew tas-suċċessjoni li tista' tuża kopja ta' dak iċ-ċertifikat biex turi d-dritt tagħha.
- Il-ħruġ ta' ċertifikat b'validità indefinita jmur kontra l-limitu taż-żmien stabbilit fl-Artikolu 70(3) tar-Regolament. Għaldaqstant, għandu jiġi meqjus bħala ċertifikat b'perijodu ta' validità ordinarju ta' sitt xhur mid-data tal-ħruġ⁹.
- Sabiex il-kopja taċ-ċertifikat tkun tista' tipproduċi effett ta' awtentifikazzjoni, għandha tkun valida mhux biss fil-mument tal-prezentazzjoni tat-talba, iżda wkoll fil-mument tad-deċiżjoni tal-qorti tal-ewwel istanza.

20. HC u UE pprezentaw appell ta' kassazzjoni (reviżjoni) quddiem l-Oberster Gerichtshof (il-Qorti Suprema, l-Awstrija), li għamlet id-domandi preliminari li ġejjin lill-Qorti tal-Ġustizzja:

"1) L-Artikolu 70(3) tar-Regolament (UE) Nru 650/2012 tal-4 ta' Lulju 2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-ġurisdizzjoni, il-liġi applikabbli, ir-rikonnoxximent u l-infurzar ta' deċiżjonijiet u l-aċċettazzjoni u l-infurzar ta' strumenti awtentiċi fil-qasam tas-suċċessjonijiet u dwar il-ħolqien ta' Ċertifikat Ewropew tas-Suċċessjoni għandu jiġi interpretat fis-sens li kopja taċ-ċertifikat maħruġa, bi ksur ta' din id-dispożizzjoni, mingħajr indikazzjoni ta' data ta' skadenza, għal żmien indefinit:

- a. hija valida u tipproduċi effetti għal żmien indeterminat, jew
- b. hija valida biss għal perijodu ta' sitt xhur mid-data ta' ħruġ tal-kopja ċertifikata, jew
- c. hija valida biss għal perijodu ta' sitt xhur minn data oħra, jew

⁷ Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni tad-9 ta' Diċembru 2014 li jistabbilixxi l-Formoli msemmija fir-Regolament (UE) Nru 650/2012 (ĠU 2014, L 359, p. 30, rettifika fil-ĠU 206, L 9, p. 14).

⁸ Fil-verżjoni Spanjola tal-formola, l-aġġettiv użat jidher, effettivament, fil-maskil ("Es válido hasta" (Huwa validu sa)), li xi kultant jista' johlq konfużjoni dwar jekk għandhiex tiġi allokata l-validità tal-kopja, jew taċ-ċertifikat innifsu. Ma jsehhx l-istess f'verzjonijiet oħra, bħal dik Franciża, it-Taljani jew il-Portugiża ("elle est valable", "è valida fino al", "válida até", rispettivament).

⁹ Fil-verità, il-limitu ta' żmien imsemmi f'din id-dispożizzjoni jikkonċerna l-kopja, u mhux iċ-ċertifikat (ara n-nota 8 ta' dawn il-konkluzjonijiet).

d. ma hijiex valida u ma hijiex xierqa sabiex tintuża fis-sens tal-Artikolu 63 ta' dan ir-regolament?

- 2) L-Artikolu 65(1) moqri flimkien mal-Artikolu 69(3) tar-Regolament Nru 650/2012 għandu jiġi interpretat fis-sens li ċ-ċertifikat jipproduċi l-effetti tiegħu għall-persuni kollha msemmija fiċ-ċertifikat b'isimhom bħala werrieta, legatarji, eżekutori testamentarji jew amministraturi tas-suċċessjoni, b'tali mod li dawn jistgħu jużaw iċ-ċertifikat skont l-Artikolu 63 tar-Regolament Nru 650/2012 anki jekk ma jkunux talbu huma nfushom il-ħruġ tiegħu?
- 3) L-Artikolu 69 moqri flimkien mal-Artikolu 70(3) tar-Regolament Nru 650/2012 għandu jiġi interpretat fis-sens li l-awtentifikazzjoni tal-kopja ċertifikata ta' ċertifikat ta' suċċessjoni għandha tkun irrikonoxxuta jekk l-imsemmija kopja kienet għadha valida meta ġiet ipprezentata għall-ewwel darba, iżda t-tul ta' żmien ta' validità tagħha skada qabel ma l-awtorità amministrattiva tat id-deċiżjoni mitluba, jew li, bil-kontra, l-imsemmija dispożizzjoni ma tipprekludix leġislazzjoni nazzjonali li tgħid li dan iċ-ċertifikat għandu jkun validu wkoll fid-data tad-deċiżjoni?"

III. Il-proċedura quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja

21. It-talba għal deċiżjoni preliminari waslet fir-reġistru tal-Qorti tal-Ġustizzja fis-7 ta' Lulju 2020.

22. Il-Gvern Ġermaniż, il-Gvern Awstrijak, il-Gvern Spanjol u l-Gvern Ungeriz, kif ukoll il-Kummissjoni Ewropea, ipprezentaw osservazzjonijiet bil-miktub. Ma kienx meqjus essenzjali li ssir seduta.

IV. Analizi

23. Fit-tielet domanda preliminari, l-unika waħda li ser niddeċiedi dwarha, il-qorti tar-rinviju titlob l-interpretazzjoni tal-Artikoli 69 u 70(3) tar-Regolament.

24. Id-domanda, fil-formulazzjoni attwali tagħha, tqajjem alternattiva li fil-fatt ma hijiex alternattiva, minħabba li talloka fl-istess livell l-effett awtentiku assoċjat ma' kopja ċertifikata taċ-ċertifikat tas-suċċessjoni u l-*locus standi* li jagħti ċ-ċertifikat innifsu¹⁰.

25. Id-digrietu juru li d-domanda tirrigwarda esklużivament il-kwistjoni ta' jekk il-kopja tistax tipproduċi effetti ta' awtentifikazzjoni. Billi t-tul tal-kopja huwa limitat, huwa importanti li jiġi ddeterminat il-mument preċiż li fih l-awtorità li quddiemha tiġi pprezentata l-kopja għandha tivverifika jekk hijiex, jew għadhiex, valida mill-perspettiva *ratione temporis*.

26. Għal dan l-għan, bħala prinċipju, huma possibbli żewġ għażlijiet: a) l-eżami għandu jsir b'teħid inkunsiderazzjoni tad-data li fiha titressaq it-talba sostnuta mill-kopja; u b) dan l-eżami jista' jsir ukoll, b'riferiment għall-mument li fih l-awtorità kompetenti għandha tiddeċiedi dwar din it-talba.

¹⁰ B'kunsiderazzjoni għall-fatt li ċ-ċertifikat ma jiġix iċċirkolat, iżda tiġi ċċirkolata biss il-kopja tiegħu (ara l-punt 37 ta' dawn il-konkluzjonijiet), hemm dispożizzjonijiet tar-Regolament dwar l-għan taċ-ċertifikat jew l-effetti tiegħu li, fil-prattika, jiġu pproġettati fuq il-kopja, bħala riflessjoni taċ-ċertifikat. Madankollu, dan ma huwiex il-każ fir-rigward tal-effettività *ratione temporis* ta' kull dokument: il-kopja tiskadi wara sitt xhur mill-ħruġ tagħha, anki jekk iċ-ċertifikat ma jiġix affettwat.

27. Qabel ma jiġi indirizzat l-istudju ta' dawn l-għażliet, ser nindirizza xi aspetti tar-Regolament li jistgħu jixhtu dawl fuq il-kontroversja.

A. Iċ-Ċertifikat Ewropew tas-Suċċessjoni

28. L-għan taċ-ċertifikat huwa, fit-termini tal-premessa 7 tar-Regolament, li jiġi ffacilitat it-tħaddim tajjeb tas-suq intern billi jitneħħew l-ostakoli għall-moviment liberu ta' dawk li jixtiequ jeżerċitaw id-drittijiet tagħhom fil-kuntest ta' suċċessjoni li għandha implikazzjonijiet transkonfinali.

29. Fil-qafas ta' dan l-għan tingħata attenzjoni speċifika sabiex tiġi ggarantita l-effettiva tad-drittijiet tal-eredi, tal-legatarji u l-persuni l-oħra qrib tad-deċedut kif ukoll tal-kredituri tas-suċċessjoni.

30. Dan l-għan huwa ssodisfatt direttament bil-ħolqien taċ-ċertifikat li, billi jinħareġ fi Stat Membru, jippermetti "lil kull werriet, legatarju jew aventi kawża msemmi f'dan iċ-ċertifikat, li jipprova fi Stat Membru ieħor il-kwalità tiegħu u d-drittijiet ta' suċċessjoni tiegħu"¹¹.

1. Il-proċess tal-ħruġ u l-effetti

31. Iċ-ċertifikat għandu karatteristiċi li, f'xenarji ta' suċċessjoni transkonfinali, jipproduċu, normalment, vantaġġi, jekk jiġi mqabbel ma' dokumenti nazzjonali ta' natura simili.

32. Il-kapaċità taċ-ċertifikat sabiex jiġġenera dawn il-vantaġġi ġejja mill-proċess tal-ħruġ tiegħu¹². Iċ-ċertifikat:

- Jintalab, permezz ta' formola¹³, mingħand awtorità li għandha ġurisdizzjoni internazzjonali skont ir-Regolament, u kompetenza oġġettiva sabiex tissostanza s-suċċessjoni fl-ordinament li minnu tiffirma parti.
- Huwa jinħareġ f'formola uniformi u ddettaljata, bi fteit li xejn test liberu, u huwa disponibbli fid-diversi lingwi uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.
- Fl-osservanza tal-proċeduri fir-rigward tal-prova previsti fid-drittijiet nazzjonali, qabel ma toħroġ dan iċ-ċertifikat, l-awtorità emittenti għandha tivverifika l-punti li huwa ser jakkredita u għandha tiegħu l-miżuri neċessarji kollha sabiex fl-ewwel lok tinforma lill-benefiċjarji kollha tas-suċċessjoni dwar it-talba u, wara, tinformahom dwar il-ħruġ.
- L-awtorità emittenti żżomm iċ-ċertifikat u teżerċita kontroll fuqu. F'każ ta' żball sostantiv għandha tirrettifikah, fuq talba ta' parti jew *ex officio*; u għandha tħassru jew temendah, jekk jiġi pprovat li iċ-ċertifikat jew xi partijiet minnu ma jwiegħbu għar-realtà ġuridika.
- Id-deċiżjonijiet tal-awtorità emittenti, bħala regola ġenerali, jistgħu jkunu suġġetti għal rikors quddiem qorti.

¹¹ Sentenzi tat-12 ta' Ottubru 2017, Kubicka (C-218/16, EU:C:2017:755, punt 59), u tal-1 ta' Marzu 2018, Mahnkopf (C-558/16, EU:C:2018:138, punt 36).

¹² Kapitolu VI tar-Regolament, Artikoli 62 sa 73.

¹³ Formola IV, fl-Anness 4 tar-Regolament ta' Implimentazzjoni Nru 1329/2014. L-użu ta' din il-formola ma huwiex mandatorju: sentenza tas-17 ta' Jannar 2019, Brisch (C-102/18, EU:C:2019:34).

33. Bħala konsegwenza ta' dan il-proċess, u tad-dehra uniformi taċ-ċertifikat, ċertifikat maħruġ fi Stat Membru jiġġenera effetti fil-bqija tal-Istati b'mod awtomatiku, jiġifieri, mingħajr ma sseħħ ebda proċedura.

34. Ma jeżistix stħarriġ fuq il-mertu taċ-ċertifikat fl-Istat Membru li quddiem l-awtoritajiet tiegħu jintuża dan iċ-ċertifikat. In-neċessità ta' traduzzjoni għall-għanijiet ta' ċirkolazzjoni hija, barra minn hekk, limitata minħabba li din tirrigwarda t-test liberu tal-formola komuni.

35. Iċ-ċertifikat jipproduċi l-istess effetti fl-Istati Membri kollha:

- Bi preżunzjoni *iuris tantum*, jipprova l-fatti li hemm fih (u huma rregolati mir-Regolament).
- Jipproteġi lil terzi ta' *bona fide*.
- Jagħti dritt għall-aċċess għal registri.

36. Għaldaqstant, ma huwiex rilevanti li d-dokumenti li għandhom jintużaw fl-Istat Membru fejn tiġi pprovduta l-kopja ċċertifikata taċ-ċertifikat ikollhomx jew le dawn l-istess effetti¹⁴.

2. Iċ-ċirkolazzjoni taċ-ċertifikat

37. Iċ-ċertifikat ma jiċċirkolax fil-forma oriġinali tiegħu. B'differenza għal oħrajn maħluqa għall-ispazju Ewropew ta' libertà, sigurtà u ġustizzja¹⁵, u għaċ-ċertifikati nazzjonali tas-suċċessjoni f'xi Stati Membri¹⁶, dak tal-Artikolu 62 tar-Regolament jibqa' f'idejn l-awtorità emittenti u taħt il-kontroll tagħha.

38. Iċ-ċirkolazzjoni ssir, minflok, permezz tal-kopja jew kopji ċċertifikati maħruġa "lill-applikant u lil kwalunkwe persuna li turi interess legittimu"¹⁷.

39. Il-kopja tittrasferixxi l-effetti taċ-ċertifikat fil-prattika. Bħaċ-ċertifikat, il-kopja hija suffiċjenti sabiex tipprova l-punti msemmija fih u li huma rregolati bir-Regolament.

40. L-użu taċ-ċertifikat ma huwiex obligatorju¹⁸. Madankollu, jekk jintuża, "għandu jkun preżunt li juri b'mod preċiż elementi li jkunu ġew stabbiliti skont il-liġi applikabbli għas-suċċessjoni jew skont kwalunkwe liġi oħra applikabbli għal elementi speċifiċi, bħal ma hija l-validità sostantiva ta' trasferiment *causa mortis*"¹⁹. L-Istati Membri ma jistgħux jeżiġu l-produzzjoni ta' provi oħra sakemm il-preżunzjoni ma tiġix ikkonfutata.

¹⁴ Fi kliem iehor, l-effetti taċ-ċertifikat huma ddeterminati mil-leġislatur Ewropew, b'tali mod li ma jkunx id-dubju – haġa tipika li sseħħ fiċ-ċirkolazzjoni ta' deċiżjonijiet u dokumenti awtentiċi barranin – dwar jekk hijiex rilevanti l-assimilazzjoni tal-"prodott" barrani ma' dawk nazzjonali, jew jekk jiġix magħżul li jiġu rrispettati l-effetti li jipproduċi fil-pajjiż ta' oriġini, irrispettivament minn jekk ikunx ekwivalenti jew le għall-effetti prodotti minn strumenti simili tal-Istat ospitanti.

¹⁵ Bħal dak previst fl-Artikolu 53 tar-Regolament (UE) Nru 1215/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Diċembru 2012 dwar il-ġurisdizzjoni u r-rikonossiment u l-eżekuzzjoni ta' sentenzi fi kwistjonijiet ċivili u kummerċjali (ĠU 2012, L 351, p. 1), jew dak previst fl-Artikolu 9 tar-Regolament (KE) Nru 805/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' April 2004 li johloq Ordni Ewropew ta' Infurzar għal talbiet mhux kontestati (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 19, Vol. 7, p. 38). Il-paragun għandu jinftehem fis-sens li ma jippreġudikax l-identità fin-natura, fl-għan jew fl-effetti tad-diversi dokumenti Ewropej li għandhom l-isem komuni ta' "ċertifikati".

¹⁶ Bħall-*Erbschein* Germaniż.

¹⁷ Artikolu 70(1) u premessa 72 tar-Regolament.

¹⁸ Premessa 69 tar-Regolament. Iċ-ċertifikat lanqas ma huwa għal użu preferenzjali. L-għażla taċ-ċertifikat Ewropew jew ta' dak nazzjonali hija biss f'idejn il-persuna li għandha interess tużah.

¹⁹ Premessa 71 tar-Regolament.

41. L-importanza tal-kopja ċertifikata fit-traffiku transkonfinali titlob li l-kontenut tagħha jikkorrispondi għar-realtà ġuridika. Sabiex jiġi żgurat dan il-qbil:

- Il-kopja tingħata hajja limitata: il-validità tagħha (letteralment il-“perjodu ta’ validità” tagħha) hija ristretta minn dispożizzjonijiet legali, bħala regola, għal sitt xhur mid-data ta’ meta tinħareġ²⁰.
- L-emenda, ir-rettifika jew it-tħassir taċ-ċertifikat, kif ukoll is-sospensjoni temporanja tal-effetti tiegħu, jaffettwaw awtomatikament il-kopji. Għaldaqstant, jekk issejtni waħda minn dawn iċ-ċirkustanzi, l-awtorità emittenti għandha tinforma mingħajr dewmien lill-persuni li harġitilhom il-kopji ċertifikati, sabiex jiġi evitat l-użu indebitu tagħhom²¹.

42. Ir-Regolament madankollu jippermetti l-estensjoni tal-perijodu ta’ validità (il-validità) ta’ kopja, meta tiskadi²². B’differenza għal dak li jsejtni bil-proċess ta’ hrug tal-kopja, huwa ma jirregolax il-proċess tal-estensjoni.

B. Il-mument għall-kunsiderazzjoni tal-validità tal-kopja

43. Bħalma spjegajt iktar ’il fuq, it-tielet domanda tal-qorti tar-rinviju rċeviet risposti differenti fil-prattika tal-Istati Membri u fid-duttrina legali. F’din l-istess linja, l-osservazzjonijiet tal-Istati li intervjenew f’dan ir-rinviju u dawk tal-Kummissjoni ma jaqblux bejniethom.

44. Fil-verità, l-ewwel haġa li għandha tiġi indirizzata hija jekk l-għażla tal-mument determinanti sabiex tiġi evalwata l-validità *ratione temporis* tal-kopja tistax tiġi solvuta billi jiġi applikat ir-Regolament jew inkella, bil-kontra ta’ dan, ma hemmx regolazzjoni f’livell Ewropew.

45. Fuq dan il-punt hemm argumenti (raġonevoli) li jsostnu soluzzjonijiet kompletament opposti:

- L-ewwel pożizzjoni ssostni li s-silenzju tar-Regolament dwar dan il-punt jittrasferixxi s-soluzzjoni lejn id-dritt ta’ kull Stat Membru²³.
- It-tieni pożizzjoni ssostni li r-risposta tista’ tiġi inferita mill-istess regolament. Uħud mill-espressjonijiet tiegħu, kif ukoll ir-raġunijiet marbuta mal-iskop li tiġi ffaċilitata l-ġestjoni tas-suċċessjoni, jippermettu li jiġi sostnut li l-mument rilevanti sabiex jiġi stabbilit jekk kopja hijiex valida, mill-perspettiva *ratione temporis*, huwa meta tiġi pprezentata fil-proċedura maħsuba sabiex tiġi adottata deċiżjoni bbażata fuqha²⁴.

46. Bl-isfumaturi li ser nenfasizza iktar ’il quddiem, li huma relatati mal-pluralità tal-iskopijiet tar-Regolament – li l-iffaċilitar tal-ġestjoni tas-suċċessjoni huwa wieħed minnhom – ninsab inklinat għat-tieni pożizzjoni.

²⁰ Artikolu 70(3) tar-Regolament.

²¹ Artikoli 71(3) u 73(2), u premessa 72 *in fine* tar-Regolament. Min-naħa l-oħra, ma jiġux informati persuni oħra (ara l-punt 54 ta’ dawn il-konkluzjonijiet).

²² Artikolu 70(3) tar-Regolament.

²³ Osservazzjonijiet bil-miktub tal-Gvern Awstrijak, punti 41 *et seq.*, u tal-Gvern Ungeriz, punt 18. Fid-duttrina legali, favur din il-pożizzjoni, ara, *inter alia*, Shmitz, S.D., “Das Europäische Nachlasszeugnis”, *RNotZ*, 2017, p. 269, b’mod partikolari, p. 286.

²⁴ Din l-interpretazzjoni, relatata mal-aċċess għar-registru tal-artijiet, hija difiża minn, Schmidt, J., “Artikel 70 EuErbVO”, *beck-online Grosskommentar*, 2020, marg. 17.5; Perscha, A., “Art 70 EuErbVO. Beglaubigte Abschriften des Zeugnisses”, f’Deixler-Hübner, A. u Schauer, M. (edituri), *Kommentar zur EU-Erbrechtsverordnung*, Manz’sche Verlags- und Universitätsbuchhandlung, 2020, marg. 19; u, b’mod generali, Dutta, A., “Artikel 69 EuErbVO”, *MünchKomm zum BGB*, vol. 11, 2020, marg. 4. F’din il-kawża, din hija l-opinjoni kondiviża mill-Kummissjoni, mill-Gvern Spanjol u mill-Gvern Germaniz (ghalkemm, fil-każ ta’ dan tal-aħhar, b’ċerti sfumaturi).

47. Nifhem, madankollu, li huwa legittimu li jkun hemm dubju li l-legizlatur Ewropew, wara li rregola fid-dettall il-proċess tal-ħruġ taċ-ċertifikat, xtaq jistabbilixxi l-mument ta' evalwazzjoni tal-validità tal-kopja, b'mod li jelimina dispożizzjonijiet proċedurali nazzjonali.

48. Għalkemm ir-Regolament ma joffrix, b'mod esplicitu, soluzzjoni għal din id-domanda, jidhirli li huwa possibbli li tiġi identifikata permezz tal-interpretazzjoni tiegħu f'konformità mal-kriterji ermenewtiċi normali (ħlief dik letterali, għaliex, intenni, ma hemmx regola esplicita fir-Regolament). Risposta uniformi madwar l-Unjoni²⁵ tirriżulta, mingħajr dubju, li hija iktar ippreferuta għaċ-ċertezza legali.

49. Din ir-risposta unika tigarantixxi wkoll l-ugwaljanza tal-effetti ta' ċertifikat meta l-kopji tiegħu jiġu pprezentati sabiex jiġu kkunsidrati, simultanjament, f'iktar minn Stat Membru wieħed. Jekk, f'din is-sitwazzjoni, kull wieħed minn dawn l-Istati Membri jithalla jiddetermina l-mument ta' evalwazzjoni tal-validità tal-kopja, dik ipprezentata fl-istess ħin f'diversi qrati nazzjonali tista' tipproduċi effetti differenti fid-dawl tal-evalwazzjoni differenti tagħha (minhabba l-evalwazzjoni f'mumenti differenti) fi kwalunkwe waħda minnhom²⁶.

1. L-interpretazzjoni sistematika

50. Ir-Regolament jinkludi espressjonijiet li jorbtu l-eżiġenza tal-validità *ratione temporis* tal-kopja mal-ewwel mument li fih, id-detentur tagħha jipprezentaha quddiem l-awtorità li għandha tiddeċiedi dwar it-talba tiegħu. Liema jkun dan il-mument (meta tiġi pprezentata t-talba jew mument ieħor) għandu jiddependi min-natura tal-proċedura u mir-regoli li jirregolawha fl-Istat Membru korrispondenti.

51. Din ir-rabta tidher fil-kliem “użat” u “invokat” tal-Artikolu 63(1), u fir-riferiment għall-persuna li għandha l-kopja u li, sabiex ikun “jista' jintuża” ċ-ċertifikat, ladarba jkun skada l-perijodu ta' validità tal-kopja, għandha titlob estensjoni, skont l-Artikolu 70(3).

52. It-termini użati jissuġġerixxu attività li tiġi eżawrita fil-mument li titwettaq: l-“użu” jiddeskrivi l-azzjoni tal-prezentazzjoni tal-kopja, jew tal-għoti tagħha lill-awtorità kompetenti. Min “jinvoka” kwalità juri li huwa għandu din il-kwalità preċiżament f'dak il-mument. Il-kopja li hija s-suġġett ta' dawn l-azzjonijiet, jew li takkumpanjahom, għandha tkun valida fil-mument li fih isseħħ l-attività korrelattiva.

53. Il-premessa 71 tar-Regolament tipprovdi li “[i]l-protezzjoni għandha tkun żgurata jekk jiġu pprezentati kopji ċertifikati li għadhom validi”. Minn din l-espressjoni jista' jiġi inferit li kopja li tkun fis-seħħ meta tiġi pprezentata tista' tipproduċi l-effetti anki wara li tiskadi²⁷.

54. Huwa minnu li l-frażi riprodotta hija maħsuba għal sitwazzjoni konkreta ħafna, u għaldaqstant, il-portata tagħha hija limitata²⁸: taffettwa l-protezzjoni ta' terzi li jagħmlu ħlasijiet jew jirrilaxxaw assi lil (jew jixtruhom mingħand) min jidher li huwa awtorizzat fil-kopja. Dawn

²⁵ Bl-eċċezzjoni tal-Irlanda u d-Danimarka.

²⁶ Osservazzjonijiet bil-miktub tal-Kummissjoni, punt 22, u tal-Gvern Ġermaniż, punt 28.

²⁷ Osservazzjonijiet bil-miktub tal-Kummissjoni, punt 25, u tal-Gvern Spanjol, punt 45.

²⁸ Apparti l-fatt li, minhabba l-pożizzjoni sistematika tagħha (fi premessa), ir-riferiment ma għandu l-ebda valur regolatorju xieraq.

il-persuni²⁹ ma jirċievu l-ebda komunikazzjoni dwar is-sospensjoni tal-effetti taċ-ċertifikat, li tista' sseħħ matul il-proċess li jwassal għar-rettifika, l-emenda jew it-thassir tiegħu (Artikolu 73(1)(a) tar-Regolament).

55. L-effettività tal-kopja tista' tkun ikkontestata matul dan il-perijodu; madankollu, għat-terzi li semmejt ser tkompli tibqa' valida, mill-perspettiva *ratione temporis*³⁰, għaliex ma kinitx inkwistjoni meta giet ipprezentata lilhom, u ma huwiex previst li l-awtorità emittenti taċ-ċertifikat tinformahom dwar il-bidliet ta' tali dokument.

56. Fi kwalunkwe każ, nikkunsidra li d-dispożizzjonijiet li għadni kif invokajt isostnu t-teżi favur soluzzjoni uniformi (implicita), iktar milli l-multipliċità ta' approċċi nazzjonali.

2. *L-interpretazzjoni teleoloġika: l-eliminazzjoni ta' ostakoli dderivati min-natura transkonfinali tas-suċċessjoni*

57. Il-fatt li l-ewwel preżentazzjoni ta' kopja tikkostitwixxi l-mument deċiżiv sabiex tiġi evalwata l-validità *ratione temporis* tagħha jwieġeb għal argumenti marbuta mal-iskopijiet li jirregolaw is-sistema ta' dawn id-dokumenti.

58. Jekk (l-ewwel) preżentazzjoni tal-kopja ma kinitx l-informazzjoni *ratione temporis* ewlenija, u jekk tiġi mitluba r-repetizzjoni tagħha f'mument ieħor ulterjuri, dan joħloq dewmien, u pproċessar u sforzi supplimentari, kemm għall-persuni interessati kif ukoll għall-awtoritajiet responsabbli għas-suċċessjoni³¹.

59. Ir-raġunament deskritt jikkorrispondi direttament għall-għanijiet li jspiraw il-ħolqien taċ-ċertifikat. B'mod partikolari, bl-istabbiliment tiegħu kien maħsub li:

- “[i]d-drittijiet tal-werrieta u l-legatarji, tal-persuni l-oħra qrib tad-deċedut kif ukoll tal-kredituri tas-suċċessjoni [...] ikunu garantiti b'mod effettiv”; u
- jkun hemm konfigurazzjoni “[s]abiex suċċessjoni b'implikazzjonijiet transkonfinali [...] tiġi riżolta b'mod rapidu, mingħajr xkiel u effettiv”³².

60. Il-kisba ta' dawn l-għanijiet tkun ipperikolata jekk il-validità tal-kopja tkun meħtieġa, minbarra mal-preżentazzjoni tagħha, meta l-awtorità li quddiemha tiġi pprezentata l-kopja tadotta d-deċiżjoni finali tagħha. Jekk dan ikun il-każ, hemm il-biża' li, fil-prattika, l-okkażjonijiet li fihom il-persuna interessata għandha titlob l-estensjoni, jew kopja ġdida, lill-awtorità emittenti, ikunu iktar minn dawk li fihom ma jkunx meħtieġ li jsir dan.

²⁹ B'differenza għal dawk li ngħataw kopji ċċertifikati skont l-Artikolu 70(1).

³⁰ Hlief jekk, matul it-twettiq tal-hlas jew tat-tranzazzjoni, diġà kienu jafu, b'xi mod, dwar il-kontestazzjoni taċ-ċertifikat, jew injoraw l-informazzjoni bħala konsegwenza ta' negliġenza serja: ara l-Artikolu 69(3) u (4) *in fine*.

³¹ Fid-duttrina legali, *inter alia*, dawk imsemmijin fin-nota 24 ta' dawn il-konkluzjonijiet; kif ukoll l-osservazzjonijiet bil-miktub tal-Gvern Ġermaniż, punti 25, 26 u 29; u, għalkemm mhux daqstant żviluppata, dawk tal-Kummissjoni, punt 26.

³² Premessi 7 u 67 tar-Regolament.

61. Għandu jittiehed inkunsiderazzjoni, fl-evalwazzjoni tal-vantaġġi u tal-izvantaġġi, li l-awtorità emittenti tal-kopja tinsab, b'mod ġenerali³³, fi Stat Membru differenti minn dak li fih tiġi ppreżentata, u għaldaqstant ir-repetizzjoni tat-talbiet ser twassal b'mod inevitabli għal dewmien u spejjeż addizzjonali³⁴. Il-veloċità, il-ħeffa u l-effiċjenza tas-sistema jiġu affettwati sal-istess punt.

62. Barra minn hekk, kif jenfasizza l-Gvern Ġermaniż³⁵, iż-żmien addizzjonali li joffru l-estensjoni jew it-tiġdid tal-kopja ċċertifikata jista' ma jkunx biżżejjed sabiex tiġi żgurata l-effettività tagħha fid-data tal-adozzjoni tad-deċiżjoni. F'din l-eventwalità, talbiet suċċessivi għal estensjoni jew għal tiġdid ikunu essenzjali, skont iż-żmien itwal jew iqsar tal-proċedura.

63. Fil-qosor, inqis li ma huwiex f'konformità mar-Regolament li fuq il-persuna interessata jiġi impost, bħala regola ġenerali, l-obbligu li titlob l-estensjoni tal-kopja – jew il-ħruġ ta' oħra ġdida – meta dik ippreżentata kienet valida u effettiva fil-mument tal-proċedura li fih giet ippreżentata.

C. Il-korrispondenza taċ-ċertifikat (u tal-kopji tiegħu) mar-realtà ġuridika

64. Madankollu, jista' jkun il-każ li, wara l-mument inizjali li fih tiġi ppreżentata l-kopja, ikun hemm xi dubju jew xi indikazzjoni li ċ-ċertifikat seta' ġie rrettifikat, emendat, imħassar jew sospiż. F'din is-sitwazzjoni, il-kopja tista', b'mod mhux mistenni, ma tikkorrispondix lealment maċ-ċertifikat innifsu.

65. L-intenzjoni li tiġi ffaċilitata l-ġestjoni tas-suċċessjoni b'implikazzjonijiet transkonfinali hija għan essenzjali tar-Regolament, iżda ma tikkostitwixxix imperattiv assolut. Hija teżisti flimkien mat-tħassib sabiex tiġi ppreżervata l-identikità bejn dak li jiġi ċċertifikat u r-realtà ġuridika. Dan l-għan jiġi tradott, min-naħa tiegħu, fin-neċessità li tiġi ggarantita l-konkordanza bejn ir-realtà u ċ-ċertifikat u bejn dan tal-aħħar u l-kopji tiegħu.

66. Fi proċedura kontradittorja, il-parti li gġarrab danni mill-kontenut taċ-ċertifikat ikollha interess li tagħti attenzjoni għal dawn il-punti u tista', fejn xieraq, tikkomunika lill-awtorità adita bit-tilwima dwar l-eventwali tibdiliet fid-dokument (iċ-ċertifikat) originali, li saru wara l-ħruġ tal-kopja ppreżentata³⁶.

67. F'din is-sitwazzjoni xejn ma jipprekludi lill-awtorità msejha sabiex tiddeċiedi dwar il-kontroversja milli tevalwa r-rilevanza tad-dikjarazzjonijiet li jikkontradixxu l-korrispondenza tar-realtà maċ-ċertifikat jew taċ-ċertifikat mal-kopja, u jkun meħtieġ dokument *ġdid* aġġustat għar-realtà.

68. Is-sitwazzjoni hija differenti fil-proċeduri li fihom ma jeżistix l-obbligu li jiġu informati dwar il-fajl persuni interessati oħra, jew partijiet li garrbu dannu, sabiex jidhru quddiem l-awtorità determinanti. Bħalma spjegajt iktar 'il fuq, ir-Regolament stabbilixxa prekawzjonijiet³⁷ li jipprovdu s-soluzzjoni għal dawn il-każijiet.

³³ Iċ-ċertifikat mahruġ fi Stat Membru sabiex jintuża f'iehor jipproduċi, fl-ewwel wiehed, l-effetti previsti fir-Regolament, konformement mad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 62(3) tiegħu.

³⁴ Ir-Regolament, bħalma diġà indikajt, ma jirregolax il-proċedura tal-estensjoni. Huwa loġiku li wiehed jaħseb li, sa fejn iċ-ċertifikat ma jkunx ġie emendat jew imħassar, jekk l-awtorità emittenti ma jkollhiex informazzjoni li tissuġġerixxi mod ieħor, l-estensjoni tkun awtomatika. Il-kwistjoni tibqa', madankollu, f'idejn l-Istati Membri, suġġetta għall-prinċipji ta' ekwivalenza u effettività.

³⁵ Punt 26 tal-osservazzjonijiet bil-miktub tiegħu.

³⁶ Normalment il-parti jkollha tipprova wkoll dawn it-tibdiliet. Jekk dan ikun il-każ, tista' titlob kopja taċ-ċertifikat bħala persuna b"interess legittimu" fis-sens tal-Artikolu 70(1) tar-Regolament.

³⁷ Punt 41 ta' dawn il-konkluzjonijiet.

69. Fil-fatt, l-awtorità emittenti għandha tinforma lill-persuni li ħarġitilhom il-kopja dwar kwalunkwe tibdil relatat maċ-ċertifikat³⁸, sabiex jiġi evitat l-użu abbużiv tagħha³⁹. Fil-fehma tiegħi, parti li ma tinformax (lill-awtorità tal-Istat ospitanti, li quddiemha pprezentat il-kopja) li l-kopja ma għadhiex taqbel maċ-ċertifikat originali, minħabba li ġie rtirat, irrettifikat jew emendat, tkun qiegħda taġixxi b'mod żbaljat.

70. Finalment, jekk l-awtorità li quddiemha tiġi pprezentata l-kopja kellha, permezz ta' mezzji oħra, informazzjoni li tiġġustifika b'mod raġonevoli d-dubji tagħha dwar l-istatus taċ-ċertifikat originali, xejn ma jipprekludiha milli teżigi lill-persuna interessata turi dan id-dettall.

71. Bħalma diġà indikajt, ir-Regolament jippermetti li d-detentur tal-kopja jitlob l-estensjoni tagħha jew il-ħruġ ta' kopja ġdida oħra⁴⁰, mingħajr ebda kundizzjoni⁴¹. Din id-dispożizzjoni hija differenti minn dik li tinsab fil-proposta inizjali tal-Kummissjoni, li l-Artikolu 43 tagħha kien jirrestringi l-effettività tal-kopji għal tliet xhur⁴². Ma kien previst ebda ħruġ inizjali għal intervall itwal u lanqas li l-validità tal-kopja skaduta tiġi estiża. L-unika għażla li kellha l-persuna interessata kienet li titlob kopja ġdida.

72. Il-qosor tal-perijodu kkontemplat ipprovoka r-reazzjoni mhux favorevoli minn awturi u professjonisti legali⁴³. L-Artikolu 43 tal-proposta ġie emendat fil-Parlament Ewropew, li ssuġġerixxa l-formulazzjoni attwali.

73. Is-soluzzjoni sussegwentement magħzula, u li hija iktar flessibbli, tippermetti l-koeżistenza paċifika tal-għanijiet tar-Regolament:

- Minn naħa, tikkunsidra d-data tal-prezentazzjoni tal-kopja bħala l-mument li fih, normalment, għandha tiġi evalwata l-validità tagħha mill-perspettiva *ratione temporis*.
- Min-naħa l-oħra, tistabbilixxi mekkaniżmi sabiex tiġi kkonfermata l-identikità bejn iċ-ċertifikat u l-kopja, fl-ipoteżi li, waqt id-deċiżjoni, l-awtorità jkollha dubju dwar kopja li sadanittant tkun skadiet.

³⁸ Ir-Regolament ma jillimitax dan l-obbligu. Fl-opinjoni tiegħi, l-awtorità ma tiġix mehlusa wara sitt xhur: it-talba għal estensjoni tal-validità tal-kopja ma għandhiex tkun konsekuttiva għall-iskadenza tagħha.

³⁹ Ladarba jiġi kkomunikat dan il-fatt, il-persuni favur min ġiet mahruġa l-kopja effettiva (jiġifieri, ma tkunx għadha skadiet) ma għandhomx jistennew sakemm jispicċa l-perijodu ta' sitt xhur sabiex jitolbu oħra ġdida, peress li l-kopja preċedenti ma tkunx baqgħet valida.

⁴⁰ Għalkemm ir-Regolament ma jstabbilixxi xejn dwar dan, jidher raġonevoli li l-estensjoni tal-kopja tiġi assoċjata mal-każ li fih iċ-ċertifikat ma jkunx ġie emendat, u t-talba għal kopja ġdida mal-każ li fih iċ-ċertifikat ikun ġie emendat. Xejn ma jipprekludi li tiġi ppreferuta t-tieni għażla anki meta l-orijinali ma jkunx ġie mibdul.

⁴¹ B'differenza għal dak li jsehh bil-ħruġ għal perijodu li jaqbeż is-sitt xhur, li huwa possibbli, iżda biss “[f]’każijiet straordinari ġġustifikati kif mehtieg”, skont l-Artikolu 70(3) tar-Regolament. Ma hemm l-ebda indikazzjoni dwar il-każijiet koperti mill-eċċezzjoni. Fil-fehma tiegħi, il-kunsiderazzjoni inizjali li proċedura ddum iktar minn sitt xhur ma għandhiex tkun wiehed minnhom, iżda ma jkunx rari li l-estensjoni medja ta' proċeduri tipiċi tas-suċċessjoni taqbeż is-sitt xhur, b'mod partikolari f'xi Stati Membri.

⁴² Proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-ġurisdizzjoni, il-liġi applikabbli, ir-rikonnoxximent u l-eżekuzzjoni tad-deċiżjonijiet u l-atti awtentiċi fil-qasam tas-suċċessjonijiet u l-holqien ta' ċertifikat Ewropew tas-suċċessjoni (KUMM(2009) 154 final).

⁴³ Ara Cròne, R., “Le certificat successoral européen», f'Khairallah, G. u Revillard, M., *Perspectives du droit des successions européennes et internationales*, Defrénois, Lextenso éditions, 2010, p. 155, b'mod partikolari p. 168. Kif ukoll, il-pożizzjoni tal-Conseil des Notariats de l'Union Européenne, tal-11 ta' Diċembru 2009, dwar il-Proposta tal-Kummissjoni, aċċessibbli fuq <http://www.notaries-of-europe.eu/index.php?pageID=4976>, p. 6. Fost l-alternattivi għet ikkunsidrata dik tal-holqien ta' ċertifikati elettronici tas-suċċessjoni u l-promozzjoni tal-interkonnessjoni tar-registri nazzjonali ta' dokumenti dwar is-suċċessjoni: billi l-awtoritajiet ikollhom aċċess immedjat għall-informazzjoni, ma jkunx neċessarju li l-validità tal-kopja tiġi suġġetta għal perijodu. Il-Kummissjoni appoġġjat studji f'dan is-sens, li r-risultati tagħhom jistgħu jiġu kkonsultati fuq il-Portal tal-e-Justice (https://e-justice.europa.eu/content_general_information-166-es.do?init=true). Illum, huma biss uħud mir-registri nazzjonali ta' ċertifikati Ewropew tas-suċċessjoni li huma interkonnessi.

74. Jiena nemmen li b'dan il-mod hemm koeżistenza bbilancjata bejn l-għan li l-persuni interessati jkollhom “suċċessjoni b'implikazzjonijiet transkonfinali fl-Unjoni [li] tiġi riżolta b'mod rapidu, mingħajr xkiel u effettiv”, u dak li l-awtoritajiet kompetenti jiżguraw il-precizjoni tal-informazzjoni li tinsab fiċ-ċertifikat u li dan ikun rifless fil-kopja.

75. Għaldaqstant, hija rrispettata b'fedeltà ikbar il-preżunzjoni li l-persuna jew il-persuni msemmija fiċ-ċertifikat (f'dan il-każ, bhala eredi) huma d-detenturi tad-drittijiet jew tas-setgħat imsemmija, mingħajr kundizzjonijiet jew limitazzjonijiet oħra hlief dawk imsemmija fiċ-ċertifikat, li l-kopja ċertifikata tiegħu ma tagħmel xejn iktar milli twassal din l-informazzjoni lill-awtoritajiet kompetenti ta' Stat Membru ieħor.

V. Konkluzjoni

76. Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet preċedenti, nipproponi li r-risposta għat-tielet domanda tal-Oberster Gerichtshof (il-Qorti Suprema, l-Awstrija) tkun kif ġej:

“L-Artikolu 69, moqri flimkien mal-Artikolu 70(3), tar-Regolament (UE) Nru 650/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-4 ta' Lulju 2012 dwar il-ġuriżdiżżjoni, il-liġi applikabbli, ir-rikonoxximent u l-infurzar ta' deċiżjonijiet u l-aċċettazzjoni u l-infurzar ta' strumenti awtentiċi fil-qasam tas-suċċessjonijiet u dwar il-ħolqien ta' Ċertifikat Ewropew tas-Suċċessjoni għandu jiġi interpretat fis-sens li huwa xieraq li jiġu rrikonoxxuti l-effetti tal-kopja ċertifikata ta' ċertifikat Ewropew tas-suċċessjoni li kienet valida fil-mument tal-preżentazzjoni inizjali tagħha, iżda li skadiet qabel ma l-awtorità kompetenti tat id-deċiżjoni mitluba.

B'eċċezzjoni, meta jeżistu indikazzjonijiet raġonevoli li ċ-ċertifikat Ewropew tas-suċċessjoni jkun ġie rrettifikat, emendat, irtirat jew sospiż fl-effettività tiegħu qabel id-deċiżjoni ta' din l-awtorità, din tal-aħħar tista' teħtieġ il-preżentazzjoni ta' kopja ġdida jew ta' kopja estiża”.